

Kérek egy irodalmit...

HETVENÉVES A „NEW YORK” KÁVÉHÁZ

Kálmán Jenő és Krúdy Gyula

Szigethy István rajza

Sohasem igényelt saját külön asztalt Krúdy Gyula, és később Karinthy Frigyes sem, ha budai törzskávéházából ide átrándult.

Krúdy rendszerint a kora délutáni órákban jelent meg, gyakran kialvatlanul, álmosan. Beszélgetett valamelyik társasággal, megitta a feketéjét, aztán elvont a kávéház legtávolabbi sarkába, ott telepedett le. Vitték utána a lila színű tintát, a tollat, s már róttá is betűit a papírra.

Amíg ott ült, az is kiváltságos hely volt. Senki sem közeledett hozzá, kivéve azt a nyurga, pelyhesképű fickót, aki ott álldogált öt-hat lépésre az asztaltól. Hiába kínálták helyet, senki kedvéért le nem ült, ott hórihorgaszkodott, mint egy fölkiáltójel. A fiút, aki szedőtanonc volt, azért küldték a nyomdából, hogy addig el ne merjen mozdulni, míg Krúdy úrtól meg nem szerzi az aznapra ígért tárca befejezését. Nem is mozdult, míg Szindbád

megálmodója egy megkönnyebült sóhajjal le nem tette a pennát, s át nem nyújtott a kézirat tal együtt egy koronát.

Karinthy körül viszont, bárhol telepedett le, mindjárt nagy társaság alakult. Mindenki azt leste, mikor szór el valami ötletet vagy tréfát, amit esetleg kamatoztathatnak. De Karinthy inkább valami nagyon komoly kérdéstről disputált, ha megfelelő partner akadt, s csak végül ragasztott a vitához egy-egy bukfenc-ötletet, amellyel az előbb kifejtett elméletét feje tetejére állította. Azzal faképnél is hagyta az elképedt társaságot.

A legforgalmasabb, de egyben a legkönnyebben megközelíthető asztal az újságíróké volt, akik a nappal és az éjszaka minden szakában ott voltak. A kávéház akkori gazdája, tudvalevőleg a bejárat kulcsát előkelő mozdulattal a kanálisba hajította:

— Nincs szükség rá — mondta —, mert a New York éjjel-nappal nyitva van, sohasem zár be.